
Granskningsrapport

Granskning av delårsrapport 2015

Hudiksvalls kommun

Micaela Hedin
Cecilia Axelsson
Johanna Kemppainen
Simon Lindskog

September 2015

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	4
2.1	Bakgrund	4
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	5
2.4	Metod	5
3	Granskningsresultat	6
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	6
3.2	Resultatanalys	10
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	11
3.4	God ekonomisk hushållning	11
3.4.1	Finansiella mål	13
3.4.2	Mål för verksamheten	15

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2015-01-01 – 2015-06-30. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2015.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Det bokförda resultatet för perioden är -27,3 mnkr (0,2 mnkr), vilket är 27,5 mnkr sämre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett negativt resultat om -28,1 mnkr.

Halvårsresultatet visar på ett negativt balanskravsresultat om -48,1 mnkr. Med ett prognosticerat resultat om -28,1 mnkr gör kommunstyrelsen bedömningen att balanskravet för 2015 inte kommer att klaras. Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till -50,1 mnkr enligt prognosen för helåret. Vi instämmer i kommunstyrelsens bedömning.

Nämnderna lämnar en prognos för nettokostnaderna som sammanlagt är 34,7 mnkr mer än budgeterade nettokostnader. Vi bedömer den ekonomiska utvecklingen inom Social- och omsorgsnämnden som otillfredsställande. Kommunens ekonomi tål inte sådana underskott som nämnden redovisar. Det är viktigt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter. Det är väsentligt att beslutade/föreslagna åtgärder genomförs och kompletteras med ytterligare åtgärder om så krävs.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- Delårsrapporten är i huvudsak upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Detta innebär bland annat att delårsrapporten omfattar förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt en prognos över förväntat utfall för helårsresultatet. En avvikelse från god redovisningssed är att delårsrapporten saknar en sammanställd redovisning i enlighet med RKR's rekommendation nr 22 Delårsrapport. Vidare finns en avvikelse från god redovisningssed kring redovisning av avskrivningar.
- Kommunen har varken i redovisningen eller i prognosen beaktat någon återbetalning av AFA försäkringspremier för 2004. Återbetalningen avseende 2004 är beslutad vid delåret. Vår uppfattning är att det därför är god redovisningssed att den redovisas i delårsresultat och i prognosen för 2015. Senast kommunen erhöll återbetalning av AFA försäkringspremier skedde 2013. Återbetalningen avsåg då två år och uppgick till totalt 34,7 mnkr.

Återbetalning för år 2004 kommer att vara betydligt lägre, uppskattningsvis 11-12 mnkr enligt uppgift från kommunen.

Prognosen över förväntat utfall för helårsresultatet uppgår till -28,1 mnkr och beaktande av återbetalningen från AFA skulle det medföra en mer rättvisande bild av kommunens förväntade resultat för året.

- I budget 2015 fastställde kommunfullmäktige sex finansiella mål med avseende på god ekonomisk hushållning. I delårsrapporten görs en avstämning mot kommunens finansiella mål. Sammanfattningsvis bedömer kommunstyrelsen att möjligheterna är goda att samtliga finansiella mål utom målet kring årets resultat uppnås för 2015. Vi bedömer att resultatet delvis är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015. Fem av sex mål prognostiseras uppnås för helåret.
- Vi konstaterar att delårsrapporten, liksom i årsredovisningen 2014, på ett positivt sätt har utvecklats att utvärdera och analysera på vilket sätt kommunens verksamhet går i riktning mot visionen och kommunfullmäktiges beslutade övergripande verksamhetsmässiga mål. Det finns bl a en återrapportering av viktiga händelser/mål för första halvåret.
- Vi bedömer att kommunstyrelsen fortsättningsvis behöver följa upp utfallet av de utvalda indikatorerna och utvärdera, i en sammanfattande analys i förvaltningsberättelsen, hur väl kommunen arbetar i riktningen att uppnå de övergripande verksamhetsmässiga målen.
- I dokumentet "Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunens bolag" redovisas en återrapportering av respektive nämnds åtagande/övergripande verksamhetsmässiga mål och särskilda uppdrag.

Nedan sammanfattas övriga väsentliga iakttagelser som gjorts med anledning av granskningen av delårsrapporten:

- I delårsrapporten återfinns ingen sammanställd redovisning. Enligt RKR´s rekommendation nr 22 Delårsrapport ska en sammanställd redovisning upprättas om ett av två villkor är uppfyllda. Då villkoret kring de kommunala koncernföretagens balansomslutning i förhållande till kommunkoncernens balansomslutning ligger ganska nära gränsen 30% är vår rekommendation att kommunen upprättar sammanställd redovisning i kommande års delårsrapporter.
- Rutinen kring kontering och slutattest av leverantörsfakturer inför delår- och årsbokslut behöver ses över för att tillse att så många leverantörsfakturer som möjligt blir slutkonterade och därmed bokförda på rätt kostnads- eller balanskonto. Därmed, och med beaktande att periodiseringar sker löpande vid ankomstregistrering, kan det manuella arbetet med avstämningar och periodiseringar av leverantörsfakturer vid bokslut minskas.

- Anpassa redovisning av materiella anläggningstillgångar i enlighet med RKR´s rekommendation nr 11.4 genom att tillse att avskrivning påbörjas i samband med att tillgången är färdig att tas i bruk. Anpassning behöver även ske för att komponentavskrivning ska tillämpas på materiella anläggningstillgångar där skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning är väsentlig.
- En beräkning av sluttäckningskostnader för återställning av kommunens deponi har skett. Beräkningen är nuvärdesberäknad och totala kostnaderna beräknas uppgå till ca 50-55 mnkr, varav 12 mnkr redan finns upptagen i balansräkningen. Enligt RKR 10.2 ska en avsättning, dvs en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp, redovisas i balansräkningen om tre villkor är uppfyllda. Kommunstyrelsen behöver ta ställning till om samtliga villkor är uppfyllda och i så fall redovisa kostnaden som en avsättning. Vi noterar att kommunen inte arbetat med frågan under 2015. Vårt påpekande från 2014 kring att kommunen behöver göra ett ställningstagande får således kvarstå.
- Enligt med RKR:s rekommendation 18 ”Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar” ska anslutningsavgifter från och med 2011 redovisas som en skuld och intäktsföras successivt i takt med objektets nyttjandeperiod, som uppgår till 50 år. Anslutningsavgifter mellan åren 2007-2010 har fram till bokslutet 2013 fördelats jämt över 10 år enligt tidigare principer, för att under 2014 fördelats utifrån kvarvarande nyttjandeperiod. Kommunen har inte beräknat hur mycket de intäktsförda anslutningsavgifterna under åren 2011-2013 skulle ha uppgått till om rekommendationen tillämpats fullt ut från 2011. Vi rekommenderar kommunen att göra denna beräkning och, om beloppet är väsentligt, rätta redovisningen under 2015.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

För 2015 har två delårsrapporter upprättats. Den ena, ”Delårsrapport 1 januari – 30 juni 2015”, motsvarar kommunens delårsrapport som är upprättad i syfte att möta lagens krav och god redovisningssed. Den andra, ”Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunala bolagen”, avser nämndernas redogörelse samt avrapportering av ekonomi och verksamhet för de kommunala bolagen och har upprättats med avseende på kommunens uppsiktsplikt. Denna granskning har begränsats till att omfatta granskning av kommunens delårsrapport ”Delårsrapport 1 januari – 30 juni 2015”. Dokumentet ”Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunala bolagen” har studerats översiktligt för att få en förståelse för innehållet. I denna rapport syftar begreppet delårsrapport till kommunens delårsrapport ”Delårsrapport 1 januari – 30 juni 2015”, om inget annat framgår.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning.
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt.
- Fullmäktigebeslut avseende god ekonomisk hushållning.

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervjuer med berörda tjänstemän.
- Analys av relevanta dokument.
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2015-06-30 samt av resultatprognosen för året.
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen.

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten har faktagranskas av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – juni 2015. Resultatet för perioden uppgår till -27,3 mnkr.

Delårsrapporten

Kommunens delårsrapport består av förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, redovisningsprinciper och noter.

Delårsrapporten redogör för prognos över förväntat utfall för helåret, prognos av balansräkning per balansdagen samt prognos av kassaflöde för helåret. I dokumentet ”Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunala bolagen” återfinns nämndernas redogörelse som omfattar ekonomi och verksamhet samt vilka åtgärder som eventuellt planeras vidtas.

Uppställningen av resultaträkningen i delårsrapporten görs med motsvarande period föregående år, bokslut 2014 samt helårsprognos. Enligt RKR´s rekommendation nr 22 Delårsrapport ska resultaträkningen i delårsrapporten även redogöra för årsbudgeten. Uppställningen av balansräkningen i delårsrapporten följer den uppställning som återfinns i rekommendationen.

Någon sammanställd redovisning har inte upprättas i delårsrapporten, däremot framgår det av förvaltningsberättelsen utfall samt helårsprognos för de bolag som ingår i kommunkoncernen. I förvaltningsberättelsen framgår även koncernstrukturen samt kortfattad information om respektive bolags verksamhet under året. I dokumentet ”Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunala bolagen” återfinns ytterligare information om verksamhet och ekonomi inklusive resultat- och balansräkningar för respektive bolag.

Enligt RKR´s rekommendation nr 22 Delårsrapport ska en sammanställd redovisning upprättas om något av följande villkor är uppfyllda:

- De kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter, vilket omfattar såväl verksamhetsintäkter som skatteintäkter och statsbidrag, uppgår till minst 30 procent.
- De kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 procent av kommunkoncernens balansomslutning.

Villkoret gällande kommunala koncernföretagens balansomslutning av kommunkoncernens balansomslutning ser ut enligt följande de senaste två räkenskapsåren:

Räkenskapsår	Andel av balansomslutning
2014-12-31	29%
2013-12-31	27%

Då villkoret kring de kommunala koncernföretagens balansomslutning i förhållande till kommunkoncernens balansomslutning ligger ganska nära gränsen om 30% är vår rekommendation att kommunen upprättar sammanställd redovisning i kommande års delårsrapporter.

Periodiseringar

Vi har översiktligt granskat rutinerna för periodisering. Nytt från 1 januari 2015 är att kommunens anställda börjat med att periodisera leverantörsfakturor i systemet i samband med ankomstregistrering av fakturorna. Respektive förvaltningsekonom har i bokslutsarbetet gjort en kontroll av att alla större leverantörsfakturor som ankommit under juni och juli är kostnadsförda på rätt period.

I likhet med föregående års delårsbokslut finns det på balansräkningen ett konto som avser preliminära kostnader avseende leverantörsfakturor, där saldot per 150630 uppgick till 12,4 mnkr (26,4 mnkr per 140630). Till skillnad mot föregående års delårsbokslut har avstämning av kontot skett. Vi har stämt av posten mot underlag samt utfört stickprov på enskilda fakturor för att säkerställa att posten inte innehåller poster som behöver kostnadsföras per 150630. Granskningen har skett utan anmärkning. Vi rekommenderar dock att rutinen kring kontering och slutattest av leverantörsfakturor inför delår- och årsbokslut ses över för att tillse att så många leverantörsfakturor som möjligt blir slutkonterade och därmed bokförda på rätt kostnads- eller balanskonto. Därmed, och med beaktande att periodiseringar sker löpande vid ankomstregistrering, kan det manuella arbetet med avstämnings- och periodiseringar av leverantörsfakturor vid bokslut minskas.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten. Vi bedömer att väsentliga poster i stort har periodiserats korrekt med undantag för skatteintäkter hänförliga till slutavräkning 2014. Enligt vår bedömning uppgår kommunens bokförda skatteintäkter till 1,0 mnkr mindre än SKL's senaste prognos. Motsvarande notering har även gjorts under åren 2012-2014 och förklaras av kommunens rutin att periodisera slutavräkningen från föregående år. Enligt god redovisningssed ska slutavräkning bokas upp i sin helhet i enlighet SKL's prognoser.

Vi har tagit del av dokumentation till periodiseringarna i form av upprättade specifikationer över respektive balanskonto. Kontospecifikationerna avseende periodiseringarna har i delåret 2015 kompletterats med hänvisning till flertalet av verifikationerna. För att få en bättre överblick av periodiseringarna mot föregående period behöver specifikationerna dock utvecklas ytterligare med jämförelse mot föregående periods periodiseringar.

Avvikelse från god redovisningssed

De senaste åren har det genomförts stora premieåterbetalningar av AFA försäkring. I mars 2015 fattade AFA försäkring beslut om återbetalning av 2004 års inbetalade premier för AGS-KL samt avgiftsbefrielseförsäkringen. Återbetalningen till kommuner beräknas ske under fjärde kvartalet 2015. Det belopp som kommer att återbetalas motsvarar ca 2,25 % av lönesumman för år 2004. Kommunen har varken i redovisningen eller i prognosen beaktat någon återbetalning av AFA försäkring. Återbetalningen avseende 2004 är beslutad vid delåret och vår uppfattning är att det därför är god redovisningssed att det redovisas i delårsresultatet. Återbetalningen behöver därmed också beaktas i prognosen för 2015. Senast kommunen erhöll återbetalning av AFA försäkringspremier skedde 2013. Återbetalningen avsåg då två år och uppgick till totalt 34,7 mnkr. Återbetalning för år 2004 kommer att vara betydligt lägre, uppskattningsvis 11-12 mnkr enligt uppgift från kommunen.

Prognosen över förväntat utfall för helårsresultatet uppgår till -28,1 mnkr och beaktande av en återbetalning från AFA om 11-12 mnkr skulle medföra en mer rättvisande bild av kommunens förväntade resultat för året. Av förvaltningsberättelsen framgår att återbetalning AFA inte har beaktats i prognosen.

I övrigt har följande avvikelser från god redovisningssed noterats i samband med granskning av delårsbokslut 2015:

Tillgångar:

- Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen under anskaffningsåret tillämpar ett halvt års avskrivning på tillkommande tillgångar. Aktivering görs endast en gång per år. Enligt god redovisningssed ska avskrivning ske från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk (RKR:s rek 11.4). Kommunen har under 2012 påbörjat arbete med en översyn av investeringsverksamheten, principer mm för att få bättre följsamhet mot god redovisningssed, vilket vi ser som positivt. Översynen är dock ännu inte färdigställd.
- Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Av rekommendationen framgår att om skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning av en materiell anläggningstillgång är väsentlig, ska tillgången delas upp på komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat. I likhet med föregående år har kommunen under innevarande år inte vidtagit några åtgärder för att förbereda och anpassa sin redovisning till detta krav, vilket vi anser vara otillräckligt i förhållande till god redovisningssed. I redovisningsprinciperna lämnas information om att kommunen ännu inte infört komponentavskrivning.

Eget kapital och skulder:

- Avsättning har gjorts för återställning av deponier under 2007, 2008, 2011 och 2014 med 3 mnkr årligen, totalt 12 mnkr per 2014-12-31. Ingen avsättning har skett 2012 och 2013 med motivering till att resultatet inte uppnått den resultatnivå som önskat för att avsättning ska ske. En beräkning av kvarstående sluttäckningskostnader har utförts under 2013. Beräkningen är nuvärdesberäknad och totala kostnaderna beräknas uppgå till ca 50-55 mnkr. Sluttäckningen beräknas vara avslutad år 2039.

Enligt RKR 10.2, Avsättningar och ansvarsförbindelser, ska en avsättning, dvs en skuld som är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp, redovisas i balansräkningen när:

- a) en kommun har en befintlig förpliktelse som en följd av en eller flera inträffade händelser,
- b) det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt
- c) en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Kommunen behöver ta ställning till om samtliga av dessa villkor är uppfyllda och därmed redovisa hela kostnaden om 50-55 mnkr som en avsättning. Vi noterar att kommunen inte arbetat med frågan under 2015. Vårt påpekande från 2014 kring att kommunen behöver göra ett ställningstagande får således kvarstå.

- Från och med 2011 ska anslutningsavgifter redovisas som en skuld och intäktsföras successivt i takt med objektets nyttjandeperiod, som uppgår till 50 år. Detta är en anpassning i enlighet med RKR:s rekommendation 18 "Intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar". Anslutningsavgifter mellan åren 2007-2010 har fram till bokslutet 2013 fördelats jämt över 10 år enligt tidigare principer, för att under 2014 fördelats utifrån kvarvarande nyttjandeperiod.

Principerna för hantering av anslutningsavgifterna följer således från 2014 god redovisningssed. Kommunen har inte beräknat hur mycket de intäktsförda anslutningsavgifterna under åren 2011-2013 skulle ha uppgått till om rekommendationen tillämpats fullt ut från 2011. Vi rekommenderar kommunen att göra denna beräkning och, om beloppet är väsentligt, rätta redovisningen under 2015.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, med reservation för det som beskrivits ovan, inte framkommit några omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. De fel och brister som har noterats i granskningen är inte så allvarliga att de förtroendevalda revisorerna behöver föreslå rättelse av delårsrapporten. Vi kan dock konstatera att

ett beaktande av en återbetalning från AFA skulle medföra en mer rättvisande bild av kommunens förväntade resultat för helåret.

Innan arbetet med årsbokslut 2015 ska påbörjas behöver kommunstyrelsen se över ovan nämnda avvikelser från god redovisningsred och våra föreslagna rekommendationer.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat, -28,1 mnkr, vilket är 40,0 mnkr sämre än budgeterat. Avvikelsen beror på:

- Verksamhetens nettokostnad avviker med -47,2 mnkr mot budget och förklaras främst av att kostnaden för nämndernas verksamheter beräknas bli 40,9 mnkr högre än budget.
- Skatteintäkter och statsbidrag förväntas bli 8,5 mnkr sämre än budgeterat. Prognosen baseras på senaste beräkningarna från SKL.
- Finansnettot ligger i prognosen 15,7 mnkr bättre än budgeterat, vilket framförallt beror på realiserade vinster om 20,9 mnkr i samband med ändring av portföljen avseende kommunens kortfristiga placeringar.

I nedanstående tabell redovisas utfallet för de första sex månaderna 2015 respektive 2014, prognos för utfallet för året samt avvikelsen mot budget.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2014	Utfall delår 2015	Prognos 2015	Avvikelse mot budget*
Verksamhetens intäkter	254,4	231,7	846,5	-
Verksamhetens kostnader	-1 193,8	-1 227,7	-2 777,5	-
Avskrivningar	-34,7	-35,7	-78,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-974,1	-1 031,7	-2 009,0	-47,2
Skatteintäkter	730,4	759,0	1 513,9	-8,2
Generella statsbidrag och utjämnung	218,8	221,8	445,4	-0,3
Finansiella intäkter	28,6	27,6	30,2	12,5
Finansiella kostnader	-3,4	-4,0	-8,7	3,2
Årets resultat	0,2	-27,3	-28,1	-40,0

* Kommunfullmäktige har i under 2015 gjort tillägg i budget (ursprungsbudget 20,6 mnkr) genom att driftsbudgeten har beviljats ett tillägg om totalt 8,7 mnkr avseende bland annat för kommunens intraprenader om 5,5 mnkr och utfasning av kvicksilverlampor om 2,2 mnkr.

Jämfört med 2014 års bokslut beräknas nämndernas nettokostnader (exklusive utfall fonder och KS riktade anslag) i år öka med 77,0 mnkr, vilket motsvarar ca 4%.

I delårsrapporten 2015 har avstämning av resultatet enligt balanskravets bestämmelser skett enligt 4 kapitlet i kommunal redovisningslag. Vår uppfattning är dock att uppställningen, i likhet med årsredovisningen 2014, även omfattar andra poster än vad som regleras av kommunala redovisningslagen 4 kapitlet 3a§. Av vad som kan utläsas av avlämnad delårsrapport, föreslår kommunstyrelsen, att ta medel i anspråk ur social investeringsfond samt miljöfond med totalt 3,9 mnkr. Det är poster som inte regleras av KRL.

Vi vill åter påpeka att det inte finns någon tydlig möjlighet i lagstiftningen att kommande år ta i anspråk överskott från tidigare år för en kommun annat än via eventuell resultatutjämningsreserv. I kommunallagens förarbeten nämns att om kommuner har ett överskott som täcker hela pensionsåtagandet samt medel för kommande investeringar anses en kommun ha så god ekonomi att medel får tas i anspråk. När det gäller eget kapital har Hudiksvalls kommun inget särskilt beslutat finansiellt mål hur stort detta behöver vara.

Vi konstaterar att kommunens pensionsåtaganden inte överstiger det egna kapitalet, men kan inte göra bedömning av kommande investeringar.

Som framgår av tabellen uppgår det bokförda resultatet för perioden januari-juni till -27,3 mnkr. Halvårsresultatet visar på ett negativt balanskravsresultat om -48,1 mnkr. Med ett prognosticerat resultat om -28,1 mnkr gör kommunstyrelsen bedömningen att balanskravet för 2015 inte kommer att klaras. Resultatet enligt avstämningen mot balanskravet uppgår till -50,1 mnkr enligt prognosen för helåret.

Även för helåret 2014 redovisades ett negativt balanskravsresultat om -12,4 mnkr. Av årsredovisningen 2014 framgår att det negativa resultatet ska återställas genom den budget som fastställts av kommunfullmäktige för åren 2015-2017. Arbete med planering av kortsiktiga och långsiktiga åtgärder pågår på tjänstemannanivå för att generera underlag för beredning och beslut i kommunfullmäktige.

3.3 Nämndernas budgetuppföljning och prognos

I delårsrapporten återfinns en driftsredovisning per nämnd och per verksamhet samt en resultatprognos för helåret 2015. I förvaltningsberättelsen återfinns en tabell som beskriver nämndernas budgetavvikelse fördelat per verksamhet.

Utfall för nämndernas driftredovisning per juni och helårsprognos 2015 (exklusive kommunfullmäktiges beviljade anslag) visas i nedanstående tabell:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall juni 2015	Budget 2015	Prognos helår	Budgetavvikelse
Byggnadsnämnd	-3,1	-7,8	-7,8	0,0
Kommunstyrelse	-45,2	-85,6	-83,7	1,9
Överförmyndarnämnd	-2,8	-3,8	-3,7	0,1
Revision	-0,9	-1,5	-1,8	-0,3
Norrhälsinglands miljö/räddningsnämnd	-16,9	-33,3	-33,6	-0,3
Lärandenämnd	-411,6	-788,2	-794,7	-6,5
Kultur- och fritidsnämnd	-42,5	-84,0	-84,1	-0,1
Social- och omsorgsnämnd	-446,5	-837,9	-863,2	-25,3
Svågadalsnämnd	-6,6	-12,0	-12,3	-0,3
Teknisk nämnd	-42,3	-77,2	-81,1	-3,9
Summa nämnderna	-1 018,4	-1 931,3	-1 966,0	-34,7

Den totala prognosen för nämnderna (exklusive kommunfullmäktiges beviljade anslag) visar på ett underskott för 2015 om -34,7 mnkr. De som har de största negativa avvikelserna i prognosen är Lärandenämnden, Social- och omsorgs-

nämnden samt Tekniska nämnden. Däremot prognosticerar kommunstyrelsen en positiv avvikelse om 1,9 mnkr.

I förvaltningsberättelsen lämnas korta kommentarer till orsak till väsentliga budgetavvikelser per nämnd. De beskrivna avvikelserna omfattar även kommunfullmäktiges beviljade anslag utöver budget, vilka inte är medräknade i tabellen ovan. Dessa anslag är inte nämndernas ansvar.

Av förvaltningsberättelsen framgår att åtstrammingsåtgärder och utredningar för att minska årets underskott pågår och att det planeras för ytterligare kortsiktiga och långsiktiga åtgärder för att komma tillrätta med verksamheternas negativa kostnadsutveckling. I dokumentet "Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunala bolagen" beskrivs vilka åtgärder som planeras vidtas per nämnd.

Bedömning

I delårsrapporten framgår väsentliga orsaker till varför vissa verksamheter prognostiserar underskott samt att åtstrammingsåtgärder och utredningar pågår för att minska underskottet.

Vi bedömer att driftsredovisning och förvaltningsberättelse inte är överensstämmande, detta då de budgetsiffror som återfinns i den tabell som i förvaltningsberättelsen beskriver budgetavvikelser inte är densamma som budgetsiffrorna i driftsredovisningen. Detta medför risk att driftsredovisningen kan bli svårtolkad för en läsare av delårsrapporten.

Det sätt som kommunstyrelsen, genom en tabell i förvaltningsberättelsen, förklarar budgetavvikelse per verksamhet och nämnd och kopplingen däremellan bedömer vi som positiv. Genom att komplettera tabellen med förklaring till hur den ska tolkas och vad de olika nivåerna innebär torde det medföra till ökad förståelse för hur beskrivna budgetavvikelser är beräknade.

Vi bedömer den ekonomiska utvecklingen inom Social- och omsorgsnämnden som otillfredsställande. Kommunens ekonomi tål inte sådana underskott som nämnden redovisar. I likhet med föregående är det enligt vår bedömning viktigt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inom respektive nämnds verksamheter.

Det är väsentligt att beslutade/ föreslagna åtgärder genomförs och kompletteras med ytterligare åtgärder om så krävs. Ett enstaka år med negativt resultat kan man klara men i ett längre perspektiv måste budgeten hållas för att de finansiella målen ska kunna nås. Detta är ännu viktigare genom att de stora investeringarna som planeras framöver kommer att påverka kommunens ekonomi i framtiden. Investeringarna kommer att medföra ökade avskrivnings- och räntekostnader vilket kan komma att tära på verksamheternas samlade resurser.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2015:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Utfall i delår samt prognos 2015	Prognosticerad måluppfyllelse Kommunstyrelsens avstämning
<p>Skattesats Skattesatsen är 21:61 kr.</p>	<p>Skattesatsen uppgår till 21,61 kr.</p>	<p>Målet uppfylls för året.</p>
<p>Årets resultat Det långsiktiga målet är att resultatet före finansnetto ska uppgå till minst 1 % av summan av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning. För budgetperioden gäller målet 0,8% för 2015 och 2016 samt 0,9% för 2017 och 2018.</p>	<p>Resultat före finansnetto Utfall 150630: -50,9 mnkr (-5,2%) Prognos 2015: -49,7 mnkr (-2,5%)</p>	<p>Målet uppfylls ej för året.</p>
<p>Investeringar Investeringsramen för perioden är 352 mnkr för den skattefinansierade verksamheten och 100 mnkr för den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning).</p>	<p>Investeringarna för det första halvåret uppgår till totalt 75,4 mnkr (61,9 mnkr för den skattefinansierade verksamheten och 13,5 mnkr för den taxefinansierade verksamheten). De budgeterade investeringarna inkl TA uppgår till 196,6 mnkr, varav 25 mnkr för den skattefinansierade verksamheten. Enligt prognosen beräknas årets investeringar uppgå till 190,3 mnkr.</p>	<p>Målet uppfylls för året. Investeringsnivån ligger inom beslutad ram.</p>
<p>Likviditet Ska långsiktigt över tid uppgå till ca 40 mnkr.</p>	<p>Kassa och bank 150630: 79,2 mnkr 151231: 73,0 mnkr</p>	<p>Målet uppfylls för året.</p>

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2015	Utfall i delår samt prognos 2015	Prognosticerad måluppfyllelse Kommunstyrelsens avstämning
<p>Kortfristiga placeringar <i>Pensionsmedel</i> – säkerställa framtida pensionsutbetalningar för anställda.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Värdesäkras genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. • Uttag för att utjämna pensionskostnaderna. Beslut om uttag tas i samband med budgetberedning. <p><i>Försäljningsmedel</i> – finansiera angelägna investeringar som utvecklar kommunen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prövning om värdesäkring genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. • Beslut om uttag tas i samband med budgetberedning. 	<p>Försäljning av kortfristiga placeringar enligt prognos uppgår till 0 mnkr. Inflationen i juni 2015 är negativ. Totalt uppgår realiserad avkastning per 150630 till 21,6 mnkr, att jämföra med det totala marknadsvärdet per 141231 om 688 mnkr. Den realiserade avkastningen uppgår till 3,1% av marknadsvärdet per balansdagen 2014.</p>	<p><i>Målet uppfylls för året.</i></p>
<p>Upplåning Ingen upplåning planeras under 2015-2018 för den skattefinansierade verksamheten. Möjligheten att lånefinansiera angelägna investeringar hålls dock öppen. För den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning) beräknas en nyupplåning om 100 mnkr.</p>	<p>Inga nyupptagna lån under första halvåret. Upplåning enligt prognos uppgår till 40 mnkr för kommunen och 25 mnkr för den taxefinansierade verksamheten.</p>	<p><i>Målet uppfylls för året.</i></p>

Avstämningen av måluppfyllelse avseende de finansiella målen har i delårsrapporten skett utifrån prognosticerat helårsresultat.

Sammanfattningsvis bedömer kommunstyrelsen att möjligheterna är goda att samtliga finansiella mål utom målet kring årets resultat uppnås för 2015. Vi delar kommunens bedömning att fem av sex mål kan komma att uppnås för helåret.

Bedömning

Vår bedömning är resultatet delvis är förenligt med de finansiella målen som fullmäktige fastställt i budget 2015. Fem av sex mål prognostiseras uppnås för helåret.

3.4.2 Mål för verksamheten

- Vi konstaterar att delårsrapporten, liksom i årsredovisningen 2014, på ett positivt sätt har utvecklats att utvärdera och analysera på vilket sätt kommunens verksamhet går i riktning mot visionen och kommunfullmäktiges beslutade övergripande verksamhetsmässiga mål. Det finns bl a en återrapportering av viktiga händelser/mål för första halvåret.
- I dokumentet ”Delårsrapporter 2015 för nämnderna och kommunens bolag” redovisas en återrapportering av respektive nämnds åtagande/övergripande verksamhetsmässiga mål och särskilda uppdrag.

Bedömning

Vi bedömer att kommunstyrelsen fortsättningsvis behöver följa upp utfallet av de utvalda indikatorerna och utvärdera, i en sammanfattande analys i förvaltningsberättelsen, hur väl kommunen arbetar i riktningen att uppnå de övergripande målen.

2015-09-07

Cecilia Axelsson
Projektledare

Micaela Hedin
Uppdragsledare